

Afgørelser – Reg. nr.: 02219.01

Fredningen vedrører: Adslev Kirke

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet

Fredningsnævnet

18-01-1955

Kendelser

Deklarationer

FREDNINGSNÆVNET>

134
19 JAN 1955

18/1-1955

F R E D N I N G S D E K L A R A T I O N .

Underskrevne menighedsraad for Adslev og Mjesing sogne indgaar herved paa for at bidrage til at varne om Adslev kirkes frie beliggenhed, at der paa den del af matr. nr. 1a Adslev by og sogn, som for tiden udgør præstegaardens have og gaardsplads (nord for kirken) samt den del, som begrænses mod nord af en linje, der gaar stik vest fra det nordvestlige hjørne af kirkegaarden og mod syd ^{-øst} af en linje, som gaar i retning syd-vest - nordøst ^{i en afstand af} 40 m. sydøst for kommunevejen til Jexen og som paa vedhæftede kort er skraveret med grønt, foretages følgende fredning:

Paa det paagældende areal maa der ingensinde opføres bygninger, skure eller lignende, bortset fra saadanne, som maatte være nødvendige til kirkens eget behov (f. eks. ligkapel) og i saa fald først efter forhandling med fredningsnævnet for Skanderborg amt. Der maa ej heller anbringes transformator-taarn, telefon eller telegrafmaster eller lignende.

Der forbeholdes ret til at bibeholde de nuværende bygninger, saa længe menighedsraadene anser dette for nødvendigt.

Denne deklaration maa tinglyses paa matr. nr. 1a Adslev by og sogn med menighedsraadene for Adslev og Mjesing sogne og fredningsnævnet for Skanderborg amt som paataleberettigede hver for sig. - Med hensyn til servitutter og hæftelser henvises til tingbogen.

Formanden for menighedsraadene attesterer med sin underskrift, at underskriverne udgør alle menighedsraadenes medlemmer.

Menighedsraadet for Adslev sogn den

W. Mikkelsen
spand.

Gerda Rasmussen Esther Petersen

Jensine Hauberg-Jensen Henry Andersen
Karl Daaugard Anne Schæler

Wassermann
fred.
Harl. Wassermann
Peder Pedersen
Ellen Harbo

Ellen Henri Hansen
Chr. O. Rasmussen
Julius Hansen

Det tiltrædes, at nærværende fredningsdeklaration
 tinglyses som servitutstiftende på matr.nr. 1^a Adslev
 By og Sogn uden udgift for præsteembedet, dog med følgende
 forbehold:

Så længe det pågældende areal administreres af de kirke-
 lige myndigheder, træffer kirkeministeriet uanset frednings-
 deklarationen afgørelse om nyplacering af bygninger på arealet
 og tillige om selve byggeplanen samt tilbygninger m.v. og om
 bygninger der ændrer præstegårdens udseende, for så vidt byg-
 ningerne skal benyttes til driften af præstegårdens jorder,
 til brug for præsten eller i det hele skal tjene kirkelige
 formål.

Kirkeministeriet, den 28. december 1954.

P. M. V.

E.B.

Lina Lise

Indført kr. øre Indført i dagbogen for retskreds nr. 52
 § 14^I : " " Skanderborg købstad m. v. den 19 JAN 1955
 § 14^{II} : 2, - " LYST. Tingbog: Bd. bl.
 Akt: Skab m.
 Ialt 2 kr. - 00

Foranstaaende deklaration godkendes.

Med hensyn til servitutter og andre hæftelser henvises til ejendommens blad i tingbogen.

FREDNINGSNÆVNET FOR SKANDERBORG AMT den 18 januar 1955

M. Hansen

<i>Gibby</i>	kr.	øre	Indført i dagbogen for retskreds nr. 55.
§ 14 ^I :	"	"	Skanderborg Hobstad m. v. den 19. jan. 1955
§ 14 ^{II} :	2	"	Tingbog: Bd. Adsk. Bl. 277
			Akt: Skab a nr. 609
Ialt	2	kr. - øre	

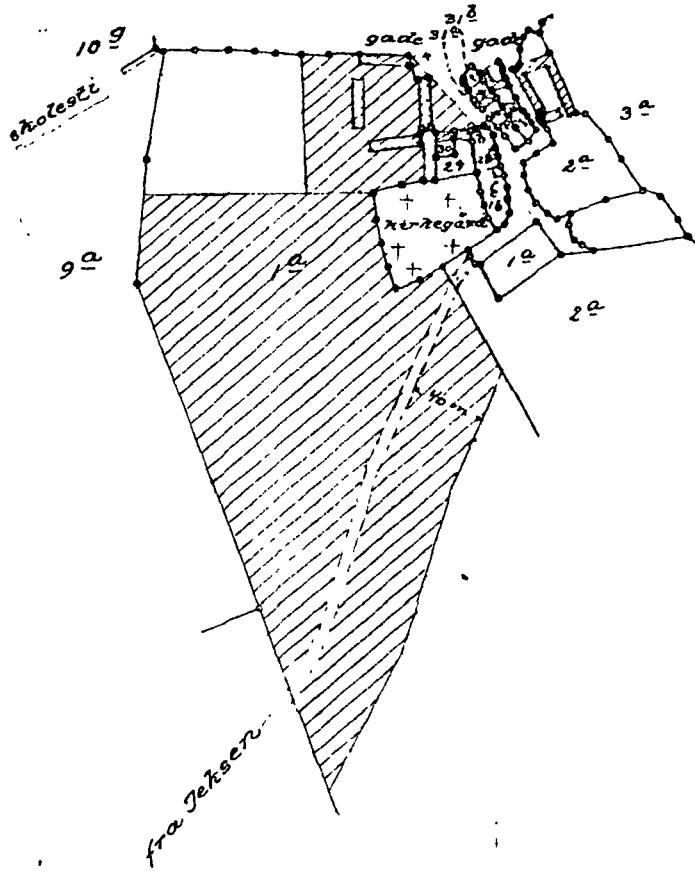
Skriver

12.1.1955

REG. NR. 2219 A

3/

Justitsministeriets genpartkalkuleret. Til kort

1-genpart er nøjagtig genpart af det originale kort vedrørende ejendommen

attesteres herved.

m.fl. Adslø By

Skanderborg, d. 10. oktober 1953. Navn: *Wimol Damsgaard*

Terræn af
Adslø By.

Adslø Sogn, Hjelmslø Herred, Skanderborg Amt.

Udfærdiget til brug ved tinglysning af fredningsdeklaration.

Skanderborg d. 10. oktober 1953.

DISPENSATIONER>

Afgørelser - Reg. nr.:

Herunder ses afgørelser i dispensationssager for denne fredning

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 25. september 2019

FN-MJØ-075-2019. Ændret tagkonstruktion og lovliggørelse af brændeskur

Fredningsnævnet har den 9. juli 2019 fra Skanderborg Kommune modtaget en udtalelse om en ansøgning om ombygning af et énfamiliehus og lovliggørelse af et brændeskur på matr.nr. 1i Adslev By, Adslev, Kollens Møllevej 1, 8362 Hørning. Ansøgningen er indsendt af arkitekt Bjarne Tarp for ejendommens ejer Poul Kristensen.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af fredningsnævnets afgørelse af 18. januar 1955 om fredning af Adslev Kirkes omgivelser. Der må på arealet ingensinde opføres bygninger, skure eller lignende bortset fra sådanne, som måtte være nødvendige til kirkens eget behov og i så fald først efter forhandling med fredningsnævnet.

Skanderborg Kommune har oplyst, at ansøgningen omfatter en ombygning af boligen, som er den tidligere præstebolig. Projektet består i en tilføjelse på fire kviste og otte ovenlysvinduer til tagetagen. Der isættes to kviste og fire ovenlysvinduer på bygningens nordlige side og to kviste og fire ovenlysvinduer på bygningens sydlige side. Dermed udvides bygningens boligareal med ca. 2 m² fra ca. 232 m² til ca. 234 m². Boligens udseende vil blive ændret som følge af kvistene og ovenlysvinduerne. De placeres dog symmetrisk på bygningen, og kvistene holdes i samme stil som det eksisterende byggeri. Taget på kvistene beklædes med røde vinge-tegl, som det resterende tag også er beklædt med. Det er ved sagens opstart konstateret, at der er opstillet et udhus på grunden, der anvendes til brændeskur. Det er oplyst, at det er ca. 19 m² og formentlig er opført i 1970'erne.

Kgl. Bygningsinspektør Jens Andrew Baumann har den 29. august 2019 udtalt, at det kan anbefales at give tilladelse til det ansøgte. Det er i den forbindelse væsentligt, at beplantningen mod vest mod parkeringspladsen lades urørt, således at hverken højde eller omkreds på træerne ændres. Den lave del af beplantningen mellem haven og kirkegården kan stadig med fordel vokse sig højere og herefter lades urørt, således at hverken højde eller omkreds på træerne ændres.

Aarhus Stift har på baggrund af udtalelsen fra den Kgl. Bygningsinspektør og efter at have hørt Adslev Menighedsråd og Skanderborg Provsti anbefalet, at der meddeles dispensation.

Skanderborg Kommune har videre oplyst, at der ikke er registreret Natura 2000-områder eller bilag IV-arter i nærheden af boligen eller brændeskuret. Projektet vurderes ikke at vil medføre en væsentlig negativ indvirkning på beskyttede naturtyper eller levesteder for beskyttede arter.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 20. september 2019. I besigtigelsen deltog endvidere Poul Kristensen med arkitekt Bjarne Tarp, menighedsrådet ved Adslev kirke ved Tom Buhl-Olsen, Skanderborg Kommune ved Louise Friis Hansen og Betinna Grønkjær-Petersen, Danmarks Naturfredningsforening ved Niels Thernøe og Lars Søgaard-Jensen og friluftsrådet ved John Balle Jensen. Projektet med ændret tagkonstruktion blev gennemgået. Fredningsnævnet tilkendegav, at der vil blive meddelt dispensation, og at denne også omfatter udskiftning af det røde tag med et nyt traditionelt rødt tag. Det blev i den forbindelse og i lyset af udtalelsen fra Den. Kgl. Bygningsinspektør aftalt, at vedligeholdelse af beplant-

ningen mod kirken sker efter aftale med Skanderborg Kommune. Brændeskuret blev endvidere besigtiget. Det blev oplyst, at det har stået der i hvert fald siden 1970'erne. Fredningsnævnet tilkendegav, at der vil blive meddelt lovliggørende dispensation.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af Adslevs kirkes omgivelser betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningsnævnet meddeler dispensation til den ændrede tagkonstruktion, da den isoleret ikke findes at have nogen betydning for indsigten til og udsigten fra kirken. Da dette kan ændres, hvis beplantningen mod kirken fjernes eller beskæres kraftigt, meddeles dispensationen på vilkår om, at beplantningens vedligeholdelse i form af beskæring konkret skal ske efter Skanderborg Kommunes anvisninger.

Fredningen indeholder et forbud mod ny bebyggelse. Det må imidlertid lægges til grund, at brændeskuret har været på ejendommen i hvert fald siden 1970'erne. Formålet med fredningen er endvidere at sikre indsigten til og udsigten fra kirken, og brændeskuret har med sin placering ingen betydning for denne indsigt eller udsigt.

På den anførte baggrund meddeler fredningsnævnet herefter lovliggørende dispensation til brændeskuret.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i

Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Bjarne Golles,
2. Flemming Pedersen,
3. Poul Kristensen,
4. Arkitekt Bjarne Tarp,
5. Aarhus Stift,
6. Skanderborg Provsti,
7. Menighedsrådet ved Adslev kirke,
8. Miljøstyrelsen, København,
9. Skanderborg Kommune, sagsnr. 01.05.00-P25-1-19,
10. Danmarks Naturfredningsforening, København,
11. Danmarks Naturfredningsforening, Skanderborg,
12. Dansk Ornitologisk Forening, København,
13. Dansk Ornitologisk Forening, Skanderborg,
14. Dansk Botanisk Forening, København,
15. Friluftsrådet, centralt,
16. Friluftsrådet, kreds Søhøjlandet,
17. Region Midtjylland,

18. Slots- og Kulturstyrelsen.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 20. juni 2023

FN-MJØ-021-2023. Udestue og skur ved Adslev kirke

Fredningsnævnet modtog den 23. februar 2023 Skanderborg Kommunes udtalelse om en ansøgning om at udskifte en udestue og opføre et skur på matr.nr. 11 Adslev By, Adslev, Kollens Møllevvej 1, 8362 Hørning. Ansøgningen er indsendt af arkitekt Bjarne Tarp for ejendommens ejer Poul Kristensen.

Fredningsnævnet meddeler dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af en fredningsdeklaration af 18. januar 1955 til sikring af Adslev kirkes frie omgivelser. Det fremgår af fredningens bestemmelser, at der på arealet ingensinde må opføres bygninger, skure eller lignende bortset fra sådanne, som måtte være nødvendige til kirkens eget behov og i så fald først efter forhandling med fredningsnævnet. Der må ej heller anbringes transformatortårne, telefon eller telegrafmaster eller lignende.

Skanderborg Kommune har oplyst, at ejendommen er en beboelsesejendom på 2.930 m². Ansøgningen omfatter en udestue på 57 m² og et skur på 24 m². En eksisterende udestue på 21 m² ønskes nedrevet og erstattet af en ny på 57 m². Den ønskes opført med ensidig taghældning i tagpap og med ovenlys. Facaderne opføres i røde teglsten og med sprossede vinduer, så udestuen får et udtryk tilsvarende boligen. Vinduesrammer og dørpartier bliver hvide. Bygningen bliver ca. 3 meter høj. Det ansøgte udhus ønskes tilbygget boligen mod vest som trækonstruktion og klinkbygget udvendig beklædning. Træet vil blive lavet i "svensk rød", som tilnærmelsesvis harmonerer med det røde murværk. Dør og port i udhus vil være hvide. Udhuset bliver 2,5 meter højt.

Skanderborg Kommune har videre oplyst, at der ikke er registreret Natura 2000-områder eller bilag IV-arter i nærheden af det ansøgte. Det er kommunens vurdering, at projektet hverken vil medføre en væsentlig negativ indvirkning på beskyttede naturtyper eller levesteder for beskyttede arter.

Skanderborg Kommune har som sin vurdering anført, at der er tale om udvidelse af en bolig beliggende inden for landsbyen Adslev, som tidligere er benyttet som præstebolig. Der er tale om en mindre udvidelse, idet der er tale om en udskiftning til en lidt større udestue. Det bebyggede areal til boligen bliver dermed 36 m² større. Bygningen opføres i samme stil som den eksisterende bolig. Kommunen vurderer, at udestuens begrænsede omfang ikke vil påvirke indsigten til kirken eller kirkens omgivelser.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 30. maj 2023 ved Martin Møller-Heuer, Knud Erik Hesselbjerg og Kresten Krab Thorup. Endvidere deltog Poul Kristensen med Gitte Mathisen og arkitekt Bjarne Tarp, Skanderborg Kommune ved Betinna Grønkjær-Petersen og Inger Juul og Danmarks Naturfredningsforening ved Lars Søgaard-Jensen og Otto Andersen.

Projektet blev gennemgået.

Det blev oplyst, at den eksisterende udestue er fra 1994. Det, som kaldes et skur, er et kombineret vognly/redskabsskur. Det males enten sort eller rødt.

Fredningsnævnet tilkendegav sagens udfald i relation til vognlyet/redskabsskuret og oplyste, at afgørelsen i øvrigt afventer Aarhus Stifts udtalelse til sagen.

Aarhus Stift har den 9. juni 2023 på baggrund af en udtalelse fra den kongelige bygningsinspektør vurderet, at projektet ikke har nogen negativ indvirkning på indkig til eller udkig fra Adslev kirke. Det fremgår i øvrigt af udtalelsen, at de to ansøgte bygninger er fint og diskret indpasset sammen med den eksisterende bygning. Yderligere er bygningen og tilbygningerne beliggende et godt stykke væk fra kirkegården, og der findes afskærmende beplantning mellem de to matrikler. Det anbefales således, at der meddeles dispensation.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af Adslev kirkes omgivelser betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Det bemærkes indledningsvis, at der er tale om den tidligere præstebolig.

Det er udgangspunktet for fredningsnævnets praksis, at der kan opføres et vognly til en beboelsesejendom. På den baggrund og med henvisning til det konkrete projekt, herunder med dets placering væk fra kirken, meddeler fredningsnævnet dispensation. Vognlyet/redskabsskuret kan males enten rødt eller sort som drøftet ved besigtigelsen.

Der er i forvejen en udestue på det sted, hvor der ønskes etableret en større udestue til erstatning for den eksisterende udestue. På den baggrund og med henvisning til udestuens ydre fremtræden og placering i forhold til kirken og kirkegården er fredningsnævnet enig med Aarhus Stift i, at den er uden betydning for fredningen af Adslev kirkes omgivelser. Fredningsnævnet meddeler derfor også dispensation til udestuen.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkomme af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Knud Erik Hesselbjerg,
2. Kresten Krab Thorup,
3. Poul Kristensen,
4. arkitekt Bjarne Tarp,
5. Miljøstyrelsen,
6. Skanderborg Kommune, 01.05.00-P25-8-23,
7. Danmarks Naturfredningsforening, København,
8. Danmarks Naturfredningsforening, Skanderborg,
9. Dansk Ornitologisk Forening, København,
10. Dansk Ornitologisk Forening, Skanderborg,
11. Dansk Botanisk Forening, København,
12. Friluftsrådet, centralt,
13. Friluftsrådet, kreds Søhøjlandet,

14. Region Midtjylland,
15. Slots- og Kulturstyrelsen.

Den 8. januar 2024

FN-MJØ-135-2023. Bygningsændringer ved Adslev kirke

Fredningsnævnet modtog den 10. oktober 2023 Skanderborg Kommunes udtalelse om en ansøgning om at ombygge/renovere en erhvervsbygning i forbindelse med en ændret anvendelse af bygningen på matr.nr. 1a Adslev By, Adslev, Kollens Møllevvej 3a, 8362 Hørning. Ansøgningen er indsendt af Tegnestuen Winkel for ejendommens ejer Adslev-Blegind-Hørning Fællesmenighedsråd.

Fredningsnævnet meddeler dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Fredningen

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 28. september 1979 om fredning af arealer ved Jeksendalen. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det blev om baggrunden for fredningssagen bl.a. anført, at området rummer meget varierende landskabsbilleder med en betydelig rekreativ værdi.

Det fremgår af fredningens bestemmelser, at arealerne skal bevares i deres tilstand på fredningstidspunktet, så karakteren af området opretholdes. De fredede arealer må ikke yderligere bebygges. Der må således ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger. Om- og tilbygninger af de eksisterende lovligt opførte helårshuse eller sommerhuse, hvorved bygningens ydre i væsentlig grad ændrer karakter, må kun finde sted efter fredningsnævnets forudgående godkendelse. Fredningsnævnet kan meddele afslag på sådanne ansøgninger, såfremt det skønner, at bygningen herved får en uheldig virkning på landskabet. Landbrugsejendomme, som overgår til anden anvendelse, samt landbrugsejendommens beboelse henhører under denne bestemmelse.

Den bebyggede del af ejendommen er endvidere omfattet af en deklaration af 18. januar 1955 til sikring af Adslev kirkes omgivelser. Det fremgår af deklarationen, at der på arealet ingensinde må opføres bygninger, skure eller lignende bortset fra sådanne, som måtte være nødvendige til kirkens eget behov, f.eks. ligkapel, og i så fald først efter forhandling med fredningsnævnet. Der må ej heller anbringes transformatorårne, telefon eller telegrafmaster eller lignende. Der forbeholdes dog ret til at bibeholde de bygninger, der var på ejendommen på tidspunktet for fredningens gennemførelse, så længe menighedsrådene anser dette for nødvendigt.

Skanderborg Kommunes udtalelse

Skanderborg Kommune har oplyst, at det fremgår af BBR, at der på ejendommen er en bygning på 245 m² til parkerings- og transportanlæg, som er opført i år 1916, og en bygning på 150 m² til kulturelle formål, som er opført i år 1900. Ansøgningen vedrører en del af bygningen på 245 m², som ønskes indrettet som et forsamlingslokale. I en del af den tilstødende vinkelbygning indrettes der handicaptoilet, teknikrum og gangareal, hvilket forudsætter en større ombygning/renovering af bygningen. Menighedsrådet ønsker at bruge lokalet til mindre arrangementer for områdets lokale. Det er oplyst, at renoveringen vil ske i respekt for bygningens udvendige udseende. Facaderne bevares. Alle trælemme, inkl. en trædør i den østlige gavl renoveres, men beholder sit udtryk og materialevalg. To tilmurede døre i den østlige gavl ønskes genetableret med nye døre udformet i gammel stil med sprosser. Eksisterende enkeltglas bondehusvinduer bevares og renoveres. De suppleres med forsatsvinduer på indvendig side for at mindske varmetab. Der ønskes en ny varmepumpeløsning med luft til vand, og udedelen placeres på et grønt område mod vejen. Tagmaterialet ønskes udskiftes, og det nye tag bliver også med pandeplader og minder derfor meget i udseende om det eksisterende tag.

Skanderborg Kommune har videre oplyst, at det er kommunens vurdering, at projektet ikke medfører en væsentlig negativ indvirkning på beskyttede naturtyper eller levesteder for beskyttede arter.

Aarhus Stift har tilsluttet sig den kgl. bygningsinspektørs udtalelse i sagen og har på den baggrund anbefalet, at der meddeles dispensation til projektet, som ikke påvirker hverken indsigt til eller udsigten fra Adslev kirke.

Det fremgår af den kgl. bygningsinspektørs udtalelse, at projektet i det væsentligste indbefatter ændringer indvendigt i bygningerne. Udvendigt bevares og istandsættes bygningerne, så de bibeholder det nuværende udtryk med mindre ændringer, der er tilpasset det nuværende udtryk. Projektet er meget sympatisk, og kommunens indstilling til, at der meddeles dispensation, deles, da projektets karakter og beskedne omfang af ændringer ikke påvirker hverken indsigt eller udkig fra kirken i nogen negativ retning.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 15. november 2023 ved Martin Møller-Heuer, Knud Erik Hesselbjerg og Kresten Krab Thorup. Endvidere deltog Adslev beboerforening ved Henrik Borgtoft Pedersen, Adslev menighedsråd ved formand Ebba Sørensen, næstformand Birgitte Bergmann og kasserer Martin Kølner-Augustson og med arkitekt Esge Winkel Lorentzen, Skanderborg Kommune ved Inger Juul og Kathrine Jessen, Danmarks Naturfredningsforening ved Bente Andersen og Niels Thernøe og Friluftsrådet ved John Balle Jensen.

Projektet blev gennemgået. Fredningsnævnet tilkendegav sagens udfald og herunder, at udedelen til en varmepumpe kan opstilles uden fredningsnævnets dispensation, hvis den ikke kan ses fra kirken.

Der blev i tilknytning til mødet og besigtigelsen gennemført møde og besigtigelse i en anden dispensations sag på ejendommen.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Jeksendalen og fredningen af Adslev kirkes omgivelser betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningsnævnet meddeler dispensation til projektet, da de ydre bygningsændringer er uden betydning for udsigten fra eller indsigt til kirken eller kirkegården eller oplevelsen af det fredede landskab.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkomme af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Knud Erik Hesselbjerg,
2. Kresten Krab Thorup,
3. Tegnestuen Winkel,
4. Aarhus Stift,

5. Skanderborg Provsti,
6. Adslev-Blegind-Hørning Fællesmenighedsråd,
7. Skanderborg Kommune, sagsnr. 02.34.02-P19-602-23,
8. Danmarks Naturfredningsforening, København,
9. Danmarks Naturfredningsforening, Skanderborg,
10. Dansk Ornitologisk Forening, København,
11. Dansk Ornitologisk Forening, Skanderborg,
12. Dansk Botanisk Forening, København,
13. Friluftsrådet, centralt,
14. Friluftsrådet, kreds Søhøjlandet,
15. Region Midtjylland,
16. Slots- og Kulturstyrelsen.